

Kutasi Kovács Lajos új könyve megjelent

Kutasi Kovács Lajos író, lapunk munkatársa május közepén Londonból Budapestre utazott, ahol a „Gondolat” kiadónál megjelent második Braziliáról szóló könyve: „Az Elveszett Világ”.

Az új Kutasi-könyv igen szép kiadásban, félszáz színes és fekete-fehér illusztrációval, tizennyolcezer példányban jelent meg. A könyv a legpatinásabb magyar nyomdában, az Athenaeum-ban készült.

„Az Elveszett Világ” lapjain, mint a kötet fülzövege mondja, „feltárul az olvasó előtt egy még mindig alig ismert világ: Amazónia. Kutatóexpedíciók tragédiái, hódító bandeirák emlékei, melyeket nyomtalanul nyelt el a vadon, elpusztult őskulturák romjai, indiánok, európai kalandorok, tudományosan felderített tények és a még ismeretlen színes fantázia köntösébe öltöztetett legendák érdekesítő leírása ez a könyv.”

Kutasi Kovács Lajos a Budapesten megjelenő „Könyvvilág” májusi, könyvheti ünnepi számában nyilatkozott kötetéről, a könyvhét alkalmából pedig a „Gondolat” kiadó Váci utcai könyvesboltjában Dedi-kálta könyvét az olvasóknak.

Az író feleségével július közepén tér vissza Londonba és szeptember második felében érkezik az Egyesült Államokba, ahol Bostonban élő fiait, dr. Kovács Szabolcs Gábor orvost és dr. Kovács Zsolt László egyetemi tanárt látogatja meg.

Kutasi Kovács Lajos: „Az elveszett világ”

Nem szeretem az utleírásokat: könyveket, cikkeket, filmeket, amelyek a lakásunkba hozzák azt, amit inkább a saját szememmel szeretnék látni...

Kutasi Kovács Lajos könyvét, bevallom, csak azért kezdtem el olvasni, mert bevezető fejezetében felkeltette érdeklőisémet. De mondhatom, tele előítélettel fogtam hozzá — azzal, hogy belelapozgatok, azután félreteszem.

Nem így történt.

Mindenekelőtt Kutasi „expozíciója” arra készítette (vagy mondhatnám „kényszerített”), hogy belevágjak, ha nem is az „elveszett világ”, „O Mundo Perdido” (avagy „The Lost World”) felkutatásába, legalább a könyvbe.

Kutasi felkeltette bennem azt az izgalmat, amit utoljára gyermekkoromban éreztem, amikor az utazási könyvek elvittek szerzte a nagyvilágba.

Manapság túl sok a felszínes utazási cikk és film. Kutasit ezzel nem vádolhatjuk; ő első számú szakértője témájának: valaki, aki benne él a témában, valaki, aki évtizedek tapasztalata, olvasása és kutatása után ő maga is „belevágott” az Elveszett Világ felkutatásába.

Avatott és jó tollú író a vezetőnk ebben a kutatásban, hangsúlyozom: jó tollú; valaki, akinek kiemelkedő tárgyi tudása, szaktudása együtt jár azzal a tehetséggel, hogy minden olvasó számára izgalmat nyújtson: a laikus számára éppugy, mint a szakembernek.

Hol van az „Eldorádo”, az „Elveszett Világ”? Milyen meglepő arról olvasnunk, hogy ma, amikor a Holdra és a Marsra jutunk el, Dél-Amerikának ez a hatalmas területe még szinte felkutatatlan. Évszázadok óta „ellenáll” Amazónia a kutatóknak, felfedezőknek.

Évszázadok óta... Kutasi könyvének egyik fő érdeme (és érdekessége), ahogyan mesterien keveri a múltat és a jelent; nemcsak a fejezetekben ugrik vissza a múltba, hanem mintegy az egész könyvet jellemzi az az alapgondolat, hogy Amazónia tulajdonképpen „mult a jelenben”. Kutasi talán az

első számú magyar szakértője ennek a kulturának — s mindent megtesz, hogy mi is egy kicsit szakértökké váljunk.

„Az elveszett város sehol és mindenütt” — ez a könyv első fejezetének a címe. Nem tudom, hogy mennyire volt az író tudatában annak, hogy tulajdonképpen ezzel a mondattal kifejezte könyve egyik alapvető gondolatát: az Amazonas kontinensnyi területe, amelyet évszázadokig senkinek sem sikerült „felfedeznie”, tulajdonképpen olyan kulturát jelent, amely itt él; amely ellenáll a civilizációnak — a gyarmatosítók kegyetlen „civilizációjának”.

Van valami tragikus abban, hogy miközben mi a mi európai kulturánk felsőbbrendűségében hiszünk, milyen meglepően keveset tudunk egy olyan kulturáról, amely semmivel sem kevésbé értékes annál, s amely megőrizte eredetiségét — talán azért, mert még nem „fedeztük fel”. Ezért van az „elveszett város” mindenütt, szerte a ma Brazíliájában.

Egy kulturát nehéz „elsajátítani”, annak elemeit nem lehet pusztán „megtanulni”. És Kutasi, aki nem pusztán egy utazó, hanem valaki, aki ott él; nem pusztán valaki, aki ott él, hanem valaki, aki **benne él** abban a kulturában, mestere annak, hogy hogyan ötvözze szerves egésszé azokat a „szilánkokat”, ami kifejezi egy kultura lényegét, azokat az apróságokat, amelyeket sohasem lehet megtanulni, csak „érezni” lehet.

Igy keveredik az irodalom és az építészet, a történelem és a geográfia, mult és jelen, arcok és versek, legendák és statisztikai tények.

Egy kicsit ismét gyermekké váltam, miután Kutasi felkeltette azt az izgalmat bennem, amit utoljára akkor éreztem, amikor mint beteg kisgyerek utazási könyveket olvastam: én is elindulnék, én is megpróbálnám azt, ami évszázadokon keresztül senkinek sem sikerült: „felfedezni” az Elveszett Világot. De hiszen néhány napig ott voltam... Kutasi-val...

Szekeres Péter

Megrendelhető a Kultura Külkereskedelmi Vállalatnál (H-1389 Budapest, Pf 149) és a Kultura külföldi képviselőinél.